

Länsirata Oy
Vaisalantie 2-8 C
02130 Espoo

Päiväys/Datum
09.10.2025
Dnro/Dnr
TRAFICOM/690876/05.02.03.02/2025

Ratasuunnitelman hyväksyminen, Espoo–Lohja -ratasuunnitelma, väli Espoo–Hista, Espoo

Hyväksymisesitys

Liikenne- ja viestintävirastoon on 7.10.2025 saapunut Länsirata Oy:n hyväksymisesitys (päivätty 7.10.2025) Espoo-Hista -ratasuunnitelman hyväksymiseksi, ratasuunnitelman käsittävine liitteineen. Asia on tullut Liikenne- ja viestintävirastoon vireille 11.9.2025, mutta neuvottelut asiasta on aloitettu 14.8.2025.

Espoo-Hista on ratasuunnitelma on osa Espoo-Lohja ratasuunnitelmakokonaisuutta. Ratasuunnitelma sijoittuu kilometrivälille 21+000 - 30+900 ja on noin n. 10 km pitkä kaksiraiteinen sekaliikenne- ja rata. Sen varrelle sijoittuu yksi uusi liikennepaikka Hista ja yksi asemavaraus (Myntinmäki). Suunniteltu rata alittaa Kehä III-valtatie pitkässä tunnelissa ja ylittää tärkeitä vesistökohteita (Espoonjoki, Gumbölenjoki, Kvrarträsk, Svartbäckträsket) ratasilloilla. Radalle on suunniteltu myös eteläsuunnasta katsottuna ennen uutta asemaa pitkä alikulkusilta, joka alittaa nykyisen Turun moottoritien. Suunnitelma sisältää myös maantiesuunnitelmamuutoksia sekä eritasoliittymiä Turun moottoritielle uudella Histan asema-alueella.

Ratasuunnitelma kohdistuu Espoo kaupunkiin.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy Espoo-Hista -ratasuunnitelman Länsirata Oy:n 7.10.2025 päivätyn hyväksymisesityksen mukaisesti ratakilometreille 21+000 - 30+900.

Päätös ratasuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos ratatyötä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona ratasuunnitelma on lainvoimaisesti hyväksytty.

Ratasuunnitelmasta on jätetty kuusi (6) muistutusta. Muistutuksista annetut perustellut kannanotot löytyvät päätöksen liitteenä 1 olevasta 7.10.2025 päiväystä ratasuunnitelman hyväksymisesityksestä sivulta 28 alkaen.

Perustelut

Ratalain (110/2007) 22 c § 1 momentin mukaan rataverkon haltija tekee 14 ja 20 §:ssä tarkoitetusta ratasuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Ratalain 22 c § 3 momentin mukaan ratasuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä on esitettävä suunnitelman hyväksymistä koskevan harkinnan kannalta tarvittavat 9, 10, 15, 16, 18, 20, 22, 22 a, 23, 24, 37 ja 38 §:ssä tarkoitetut tiedot, selvitykset ja asiakirjat.

Ratalain 22 § 4 momentin ja 22 a § 3 momentin mukaan rataverkon haltijan on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista sekä niiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, maakuntien liittojen ja kuntien, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu ja joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät, lausunnoista. Muistutuksista annettava perusteltu kannanotto ilmoitetaan suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

Ratalain 26 § 4 momentin mukaan päätös ratasuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos ratatyötä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona ratasuunnitelma on lainvoimaisesti hyväksytty. Ratatyö katsotaan alkaneeksi, kun rautatien tarkoituksiin tarvittava alue on otettu rataverkon haltijan haltuun ratalain 46 §:n mukaisesti.

Ratasuunnitelma perustuu Traficomien päätöksellä 11.12.2024 dnro TRAFICOM/560685/05.02.03.03/2024 hyväksytyyn yleissuunnitelmaan. Yleissuunnitelmaan on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä eikä sitä enää sovelleta yleissuunnitelman mukaisen ratasuunnitelman laatimiseen ratalain 24 §:n 3 momentin mukaisesti.

Ratalain 15 § 1 momentin mukaan suunnitelmaan on liitettävä arvio rautatien vaikutuksista sekä esitettävä ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen radan rakentamisen tai rautatieliikenteen haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi. Länsirata Oy esittää hyväksymisesityksessään meluntorjuntaratkaisuja, joita ei ole juurikaan tähän mennessä Suomessa ratasuunnitelmissa sovellettu. Suunnitelmassa on esitetty haitallisten meluvaikutusten poistamista tai vähentämistä joko rautatiealueella tai kiinteistöillä toteutettavin meluntorjuntatoimenpitein. Suunnitelmassa on tarkasteltu kohteiden melutasoja suhteessa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) asetettuihin melutason ohjearvoihin ja arvioitu niiden mahdollisia vaikutuksia ympäristön ja asukkaiden hyvinvointiin. Suunnitelmassa on käytetty samaa melutasokriteeristöä ja arvioitu meluntorjuntatoimenpiteitä samoin kriteerein kaikkien kiinteistöjen osalta. Kiinteistökohtaiset meluntorjuntatoimenpiteet ovat kiinteistönomistajalle vapaaehtoisia ja ne edellyttävät sopimista hankkeen toteuttajan ja kiinteistönomistajan kesken. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että ratasuunnitelmassa on täytetty ratalain 15 § 1 momentin vaatimukset meluntorjuntaratkaisujen osalta.

Ratalain 4 luvussa olevassa 37 §:ssä säädetään rautateiden suoja-alueista. Väylävirastolla on tietyissä tilanteissa esimerkiksi oikeus poistaa kasvillisuutta näiltä alueilta. Alueilla ei saa pitää sellaista rakennusta, varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa

liikenneturvallisuudelle. Vaikka kysymyksessä on yksityisraide, Länsirata Oy on esittänyt suoja-alueet ratasuunnitelmassa. Ratalain soveltamisalan mukaan yksityisraiteisiin ei sovelleta lain 4 lukua, jossa suoja-alueista on säädetty, joten esitetyillä suoja-alueilla ei ole oikeusvaikutusta.

Ratasuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä esitetään ratalain 25 b §:n mukaisesti myös rautatien rakentamisesta aiheutuvat muutokset maantiehen. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että kyseiset muutokset täyttävät liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) vaatimukset.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että Länsirata Oy:n laatima esitys ratasuunnitelman hyväksymiseksi täyttää yllä esitetyt ratalaissa hyväksynnälle asetetut vaatimukset, minkä johdosta ratasuunnitelma voidaan hyväksyä.

Jatkotoimet

Ratalain 26 § 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi rataverkon haltijan hakemuksesta pidentää ratasuunnitelman voimassaoloaikaa enintään neljällä vuodella ja erityisistä syistä sen lisäksi yhdellä enintään neljän vuoden ajanjaksolla. Määräaikaa voidaan pidentää vain, jos ratasuunnitelma edelleen täyttää ratalain 10 ja 15 §:ssä säädetty edellytykset.

Sovelletut säännökset

Ratalaki (110/2007) 2, 9, 10, 15, 16, 18, 20, 22, 22 a, 22 c, 23, 24, 25 b, 26 §
Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) 5, 24, 32 a, 37, 40, 44, 45, 46, 56 a, 88, 90, 93 §.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (933/2018) 2, 4 §.

Hyväksymisestä perittävä maksu

Länsirata Oy:ltä peritään ratasuunnitelman hyväksymisestä maksuna 7750 euroa (31 h x 250 €).

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista annetun Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1168/2023) 2 § mukaisesti.

Tiedoksi antaminen

Ratalain 90 § mukaan ratasuunnitelman hyväksymistä koskeva päätös on annettava yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Kuulutus sekä päätös ja sen perusteena olevat asiakirjat on pidettävä kuitenkin nähtävillä vähintään muutoksenhauille säädetyn ajan. Yksityisraidetta koskevan päätöksen nähtäväksi asettamisesta ja kuuluttamisesta vastaa Liikenne- ja viestintävirasto. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

Päätöksen ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Ratalain 91 § 1 momentin mukaan päätöksen tiedoksi antamisesta vastaavan on ilmoitettava ratasuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta

muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa tavallisella tiedoksiannolla, samanaikaisesti, kun päätös annetaan 90 §:n mukaisesti yleisesti tiedoksi. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Ratalain 91 § 2 momentin mukaan päätöksen tiedoksi antamisesta vastaavan on lähetettävä ratasuunnitelman hyväksymistä koskevasta päätöksestä ilmoitus kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

Muutoksenhaku ja sen rajoitukset

Ratalain 92 § 1 momentin mukaan tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Ratalain 92 § mukaan rataverkon haltijalla on oikeus hakea valittamalla muutosta ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen. Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle. Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhteisön tai säätiön toiminta-alueelle.

Ratalain 93 § mukaan hyväksymispäätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta siltä osin kuin rautatien sijainti ja tekniset ratkaisut on jo hyväksytty lainvoimaisessa oikeusvaikutteisessa kaavassa tai lainvoimaisessa yleissuunnitelmassa.

Muutoksenhaku hyväksymisestä perittävästä maksusta

Hyväksymisestä perittävään maksuun saa hakea oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b § ja hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Päätöksen täytäntöönpano

Ratalain 94 § 1 momentin mukaan ratasuunnitelman hyväksymispäätös on täytäntöön pantavissa valituksista huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuim toisin määrää.

Lisätiedot

Lisätietoja asiasta antaa Elisa Pajunen, p. 029 534 6811 tai elisa.pajunen@traficom.fi.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 9.10.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkola Jenna
Yksikönpäällikkö

Pajunen Elisa
Erityisasiantuntija

Liitteet

Liite 1 Ratasuunnitelman hyväksymisesitys, 7.10.2025

Liite 2 Valitusosoitus